

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, în cauza penală privindu-i pe

Straista Denis Xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxx, s. xxx;

Muntean Ruslan Xxxxx, născut la xxxx, originar din r-nul Xxxxx, s. xxxxx și domiciliat în r-nul Xxxxx, s. Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 15.11.2017 – 01.03.2018 (prima instanță);
2. 17.04.2018 – 27.09.2018 (instanța de apel);
3. 02.01.2019 – 19.03.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești /sediul Central/ din 01 martie 2018:

- Straista Denis a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii;

- Muntean Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Totodată, prin sentință a fost soluționată soarta corpurilor delictive și respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că de către organul de urmărire penală Straista Denis a fost pus sub învinuire, că la 02.10.2017 aproximativ la ora 18:00, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a

Republicii Moldova, prin contrabandă, a mărfurilor în proporții deosebit de mari, împreună și de comun acord cu Muntean Ruslan, deplasându-se împreună, cu mijlocul transport de model „Volkswagen Passat”, cu n/î Xxxxx, s-au prezentat în zona de control vamal a postului vamal Leușeni (PVFI Rutier), situat în s. Leușeni, r-nul Hîncești, unde fără a declara controlului vamal, au încercat să introducă pe teritoriul Republicii Moldova 53 (cincizeci și trei) telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S8 64GB”, indicate în actul de control fizic vamal nr. 339 din 02.10.2017, care, conform Raportului de evaluare nr. 4110 din 03.10.2017 a Secției reglementări tarifare și netarifare a Biroului vamal Centru, au fost evaluate la suma de 527726,30 lei, mărfuri ce erau ascunse în mijlocul de transport indicat supra, dar nu au reușit să treacă frontiera de stat cu mărfurile de contrabandă, din motiv că au fost supuși controlului fizic detaliat.

Prima instanță a indicat că de către organul de urmărire penală acțiunile lui Straista Denis au fost încadrate în baza art. 27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, tentativă de contrabandă, adică tentativă de a trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, prin nedeclarare, comisă de două sau mai multe persoane.

1.2. Totodată, prin sentință, prima instanță a constatat că la 02.10.2017, aproximativ la ora 18:00, Muntean Ruslan urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin contrabandă, a mărfurilor în proporții deosebit de mari, deplasându-se cu mijlocului de transport de model „Volkswagen Passat”, cu n/î xxxx, s-a prezentat în zona de control vamal a postului vamal Leușeni (PVFI Rutier), situat s. Leușeni, r-nul Hîncești, unde, fără a declara controlului vamal, a încercat să introducă pe teritoriul Republicii Moldova 53 (cincizeci și trei) telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S8 64GB”, indicate în actul de control fizic vamal nr. 339 din 02.10.2017, care, conform Raportului de evaluare nr. 4110 din 03.10.2017 a Secției reglementări tarifare și netarifare a Biroului vamal Centru, au fost evaluate la suma de 527726,30 lei, mărfuri ce erau ascunse în mijlocul de transport indicat supra, dar nu a reușit să treacă frontiera de stat cu mărfurile de contrabandă, din motiv că a fost supus controlului fizic detaliat.

Acțiunile inculpatului Muntean Ruslan au fost încadrate de prima instanță în baza art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, tentativă la trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, în proporții deosebit de mari, prin nedeclarare în documentele vamale.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Muntean Ruslan și Straista Denis să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal și să fie stabilită la fiecare pedeapsa de 3 ani

închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, corpurile delictive 53 telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S8” și mijlocul de transport de model „Volkswagen Pasat” cu n/î xxxxxxxx să fie supuse confiscării speciale și să fie dispusă încasarea de la inculpați, în mod solidar, cheltuielile judiciare în sumă de 2042,2 lei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- probele acumulate confirmă cu certitudine că inculpații au săvârșit intenționat infracțiunea de tentativă de contrabandă, adică tentativă de a trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, prin nedeclarare, comisă de două sau mai multe persoane, infracțiune prevăzută de art. 27, 248 alin. (5) lit. b), d) din Codul penal;

- probele acumulate denotă că fiecare din participanți avea funcțiile sale bine determinate dirijate de Muntean Ruslan. Poziția inculpatului Straista Denis, precum că nu cunoștea nimic despre telefoanele mobile depistate ca rezultat a efectuării controlului vamal, este nemotivată, deoarece nu putea să nu cunoască șoferul automobilului despre bunurile aflate la el în automobil, mai mult, pe drum spre vamă în mijlocul de transport condus de nominalizat au fost depozitate și bagajele persoanelor care au fost luate de la Iași spre Chișinău și anume Frija Larisa și Oglindă Ion, iar telefoanele transportate după mărimea lor și modul în care erau împachetate trebuiau să trezească suspiciuni șoferului.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, a fost admis din alte motive inclusiv din oficiu conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, apelul declarat, casată parțial sentința în partea condamnării lui Muntean Ruslan și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Muntean Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă, în mărime de 650 unități convenționale. În rest dispozițiile sentinței primei instanțe au fost menținute.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept, situația de fapt reținută de prima instanță corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, prima instanță concluzionând corect că nu s-a dovedit vinovăția inculpatului Straista Denis în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal din motivul lipsei elementelor infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, a încadrat just acțiunile inculpatului Muntean Ruslan în comiterea infracțiunii de contrabandă prevăzută de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal (în vigoare la data comiterii infracțiunii), însă instanța de apel a considerat necesar de a interveni în

sentință inclusiv din oficiu, conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casând sentința primei instanțe în partea condamnării inculpatului Muntean Ruslan în baza art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, cu recalificarea acțiunilor acestuia în baza art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea legii care ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea și anume Legea nr. 179 din 26.07.2018 (în vigoare din 17.07.2018) pentru modificarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 309-320/498 din 17.08.2018.

Totodată, instanța de apel a indicat că ținând cont de prevederile art. 6 CEDO și art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, a audiat suplimentar inculpații Muntean Ruslan, Straista Denis, martorii și a cercetat, și verificat declarațiile și probele materiale prezente la prezenta cauză penală.

Instanța de apel a notat că consideră dovedită pe deplin în afara dublilor rezonabile vinovăția inculpatului Muntean Ruslan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile din prima instanță verificate prin citire și declarațiile din instanța de apel a martorilor Ceban Andrei, Oglinda Ivan;

- procesul verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal, prin care au fost reținute 53 (cincizeci și trei) telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S8”, mijlocul de transport de model „Volkswagen Pasat”, cu n/î xxxxxx, cheia de acces și pașaportul tehnic 139214814 (vol. I, f.d. 11);

- actul de control fizic nr. 339 din 02.10.2017, în rezultatul căruia, de către persoanele responsabile din postul vamal, au fost depistate 53 (cincizeci și trei) telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S8” (vol. I, f.d. 9);

- raportul de evaluare nr. 4110 din 03.10.2017 al Secției reglementări tarifare și netarifare a Biroului Vamal Centru, conform căruia s-a stabilit că valoarea celor 53 telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S8”, depistate în automobilul învinuiților, constituie suma de 527726,30 lei (vol. I, f.d. 21);

- corpul delict: 53 telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S8”, - care au fost depistate în automobilul învinuiților și ridicate prin procesul-verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal;

- corpul delict: mijlocul de transport de model „Volkswagen Pasat”, cu n/î xxxxxx, în interiorul căruia au fost depistate telefoanele mobile.

Instanța de apel a mai notat că prin probe prezentate de procuror și cercetate de instanța de apel nu a fost dovedit cu certitudine că anume inculpatul Straista Denis la 02.10.2017, aproximativ la 18:00, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin contrabandă, a mărfurilor în proporții

deosebit de mari, împreună și de comun acord cu Muntean Ruslan, dat fiind faptul că anume inculpatul Muntean Ruslan a recunoscut parțial și că fiind la Iași de el s-a apropiat un bărbat care l-a întrebat dacă pleacă în Moldova și ia propus să i-a cu sine 40 de telefoane mobile, convingându-l că nu va avea probleme la vamă, deoarece telefoanele sunt chinezești. A mai declarat, că Straista Denis nu cunoaște nimic despre aceasta, deoarece în acel moment era dus pentru a ridica indemnizația pentru copii.

În același sens, instanța de apel a menționat că împrejurările ce determină necesitatea achitării inculpatului Straista Denis de sub învinuirea adusă în baza art. 27, 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, este constatată prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și partea apărării în cauza penală, fiind apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, iar instanța de apel a ajuns la concluzia că faptele menționate supra nu au fost comise de inculpatul Straista Denis, totodată din lipsa elementelor infracțiunii, notificând că procurorul nu a prezentat probe verosimile care ar demonstra cu certitudine că inculpatul a avut scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin contrabandă, a mărfurilor în proporții deosebit de mari.

Mai mult, instanța de apel a reținut că de către procuror nu a fost demonstrată latura subiectivă a infracțiunii deduse judecății, or pentru a surveni răspunderea pentru o asemenea faptă, aceasta urmează a fi săvârșită doar cu intenție, element obligatoriu al laturii subiective, care în cadrul examinării cauzei atât în prima instanță, cât și în instanța de apel nu a fost confirmat prin probe certe și concludente prezentate de către acuzator.

Totodată, instanța de apel a constatat că inculpatul Muntean Ruslan, la 02.10.2017, aproximativ la 18:00, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin contrabandă, a mărfurilor în proporții deosebit de mari, deplasându-se cu mijlocului de transport de model „Volkswagen Passat”, cu n/î xxxxxx, s-a prezentat în zona de control vamal a postului vamal Leușeni (PVFI Rutier), situat în s. Leușeni, r-nul Hîncești, unde fără a declara controlului vamal, a încercat să introducă pe teritoriul Republicii Moldova 53 (cincizeci și trei) telefoane mobile de model „Samsung Galaxy S8 64GB”, indicate în actul de control fizic vamal nr. 339 din 02.10.2017, care, conform Raportului de evaluare nr. 4110 din 03.10.2017 a Secției reglementări tarifare și netarifare a Biroului vamal Centru, au fost evaluate la suma de 527726,30 lei, mărfuri ce erau ascunse în mijlocul de transport indicat supra, dar nu a reușit să treacă frontiera de stat cu mărfurile de contrabandă, din motiv că a fost supus controlului fizic detaliat.

Astfel, instanța de apel a stabilit că infracțiunea a fost săvârșită la 02.10.2017 și valoarea mărfurilor trecute prin contrabandă a constituit 527726,30 lei, și respectiv, prima instanță a calificat acțiunile lui Muntean Ruslan în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal. Însă în legătură cu operarea unor modificări în actele legislative adoptate prin Legea nr. 179 din 26.07.2018 și publicată în Monitorul Oficial al RM la 17.08.2018 în art. 248 Cod penal, la alin. (1) au fost operate modificări în care este prevăzut că trecerea peste frontiera vamală a RM a bunurilor valoarea cărora depășește 100 salarii medii lunare pe economie prognozate (pot fi calificate ca infracțiune prevăzută de art. 248 Cod penal), iar în dispoziția art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, a fost introdusă modificarea care are următorul conținut, valoarea sumei drepturilor de import care depășește 200 salarii medii lunare pe economie prognozate.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că fapta ilicită va fi pasibilă de pedeapsă penală potrivit art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, numai în cazul când valoarea sumei trecute ilicit peste frontiera vamală a Republicii Moldova va depăși 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, iar potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 09.11.2016 privind Aprobarea cuantumului salariului mediului lunar pe economie prognozat pentru anul 2017 în Republica Moldova constituia 5600 lei, astfel 200 salarii medii lunare în anul 2017 constituiau 1 120 000 lei.

Însă, instanța de apel a atestat că atât în prima instanță, cât și în instanța de apel s-a stabilit că Muntean Ruslan a avut tentativă la trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în mărime de 527726,30 lei, ceea ce este mai puțin de cât se prevede în modificările operate la art. 248 alin. (5) Cod penal prin Legea 179 din 26.07.2018.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Muntean Ruslan urmează să fie calificate în baza art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - tentativă la trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a bunurilor valoarea cărora depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, prin nedeclarare în documentele vamale.

Totodată, instanța de apel a menționat că este corectă soluția primei instanțe, prin care a exclus din învinuirea lui Muntean Ruslan agravanta prevăzută la lit. b) alin. (5) art. 248 Cod penal și anume de două sau mai multe persoane, or procurorul nu a prezentat probe concludente și pertinente în acest sens, iar în privința lui Straista Denis s-a constatat că acesta nu a comis infracțiunea incriminată și urmează a fi achitat pe motiv, că fapta ultimului nu întrunește elementele infracțiunii.

Cu referire la pedeapsă, instanța de apel a notat că la momentul adoptării sentinței de către instanța de judecată, pedeapsa stabilită lui Muntean Ruslan corespundea prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată, individualizată conform prevederilor legale, însă, reieșind din faptul că a intervenit o Lege mai favorabilă și ca urmare acțiunile infracționale a lui Muntean Ruslan au fost recalificate în prevederile art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, iar conform cu art. 409 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a casat sentința primei instanțe în partea individualizării pedepsei penale, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Instanța de apel a reținut că infracțiunea săvârșită de Muntean Ruslan este ușoară, la faza urmării penale și în prima instanță Muntean Ruslan și-a recunoscut vinovăția, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv, este tânăr, circumstanțe care apreciate în ansamblu permit de a concluziona că corectarea și reeducarea inculpatului Muntean Ruslan este posibilă cu aplicarea în privința acestuia a unei pedepse sub formă de amendă.

Totodată, instanța de apel a indicat că modalitatea de executare aleasă de prima instanță și stabilită inculpatului nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia.

În acest sens, instanța de apel a considerat că situația inculpatului Muntean Ruslan permite să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, ce constituie 32500 lei, care având în vedere particularitățile cauzei va fi una echitabilă și va asigura atingerea scopului pedepsei, de reeducare și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, or aplicarea unei pedepse prea aspre generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, precum și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;
- faptei incriminate lui Muntean Ruslan i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- instanța de apel a apreciat eronat și formal probele și circumstanțele cauzei, ce demonstrează vinovăția inculpatului Muntean Ruslan și Straista Denis, greșit a respins probele prezentate de partea acuzării;

- vinovăția inculpaților Muntean Ruslan și Straista Denis în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. b) Cod penal, se demonstrează prin declarațiile martorilor Ceban Andrei, Oglinda Ivan, precum și materialele cauzei penale;

- în mare parte, instanțele de judecată și-au întemeiat soluția prin care au dispus achitarea lui Straista Denis, în baza perceperii de către martori a unor emoții manifestate de către inculpați, în situația în care, instanțele au atestat că datorită faptului că inculpatul Straista Denis „*era calm*” și „*nu retrăia și s-a mirat de toate cutiile depistate*”. Acest fapt și această interpretare și apreciere a probelor este una greșită și contrară normelor stabilite, mai mult, urmând a fi ținut cont de faptul că probele administrate vin să combată aceste concluzii greșite.

- atât prima instanță, cât și instanța de apel au pus la baza soluțiilor adoptate, în exclusivitate declarațiile inculpaților Muntean Ruslan și Straista Denis, și fără a constata acele dubii rezonabile cu privire la veridicitatea acestora, în mod neînțeles le-au apreciat în detrimentul cumulului de probe care vin să combată cele relatate de inculpați;

- nu s-a ținut cont de faptul că Straista Denis fiind proprietarul automobilului și fiind conducătorul acestuia este persoana responsabilă și de transportarea mărfurilor în acesta;

- instanțele de judecată au omis din vedere de a analiza și a se expune cu referire la locul unde au fost depistate acele telefoane mobile, or se constată că acestea fiind plasate în roata de rezervă, au fost tănuite de controlul vamal, ca una din metodele de comitere a infracțiunii de contrabandă. În acel loc ascuns, bunurile - telefoanele mobile, au fost plasate anume de inculpatul Straista Denis, or inculpatul Muntean Ruslan nu putea să cunoască acel loc special de ascundere într-un automobil ce nu-i aparține;

- instanțele au omis cele declarate de către martorul Ceban Andrei, care a indicat, inclusiv și în instanța de apel că în roata de rezervă care a fost întoarsă cu partea interioară a depistat telefoanele în cauză, ce demonstrează că pentru plasarea și ascundere a acestor obiecte ale contrabandei persoana urma să dețină cunoștințe și aptitudini speciale de montare, demontare, plasare a acelei roți de rezervă și acestea puteau fi cunoscute doar de către proprietarul unității de transport, mai mult, acea roată de rezervă era ascunsă sub acel covor din portbagaj, fapte care nu puteau fi știute și cunoscute de o persoană terță;

- în situația în care acele telefoane mobile se pretinde că aparțineau doar lui Muntean Ruslan, instanța nu a analizat și nu s-a expus asupra faptului din care

considerente ultimul s-a deplasat anume cu automobilul lui Straista Denis și nu cu alt transport, inclusiv și transport public;

- poziția inculpatului Straista Denis, precum că nu cunoștea nimic despre telefoanele mobile depistate în rezultatul controlului vamal este nemotivată, dat fiind faptul că nu putea să nu cunoască șoferul mijlocului de transport despre bunurile aflate la el în automobil, mai mult, depozitate și bagajele persoanelor care au fost luate de la Iași spre Chișinău, iar telefoanele transportate, după mărimea lor și modul care erau împachetate trebuiau să trezească suspiciuni șoferului.

5. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul invocă ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, și anume cazurile când: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, precum și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Verificând materialele cauzei prin prisma aspectelor și temeiurilor de recurs invocate, Colegiul penal lărgit constată că în speță se confirmă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate

da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

În acest sens, Colegiul penal lărgit, verificând materialele cauzei, reține că deși instanța de apel indică din oficiu în decizie, că în speță sunt aplicabile prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, sub aspectul că legea penală care înlătură caracterul penal al faptei sau ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, din considerentul că în cursul judecării cauzei, au fost operate modificări prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, în textul dizpoziției art. 248 Cod penal, și a reîncadrat acțiunile inculpatului Muntean Ruslan din art. 27, 248 alin. 5 lit. d) Cod penal în baza art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, ținând cont de modificările cu privire la proporțiile valorii mărfurilor trecute peste frontiera vamală, se atestă că potrivit noilor modificări din art. 248 alin. (1), (5) Cod penal, pentru ca fapta de contrabandă să fie calificată potrivit art. 248 alin. (1) Cod penal, valoarea bunurilor trebuie să depășească 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar pentru a încadra fapta în baza art. 248 alin. (5) Cod penal, valoarea acestor bunuri trebuie să depășească 200 salarii medii pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, infracțiunea în speță a fost comisă la 02.10.2017, iar potrivit Hotărârii de

Guvern nr. 1233 din 09.11.2016 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2017 în Republica Moldova constituie 5600 lei, 100 de salarii medii vor constitui 560000 lei, iar 200 salarii medii - 1120000 lei, aceasta greșit a recalificat fapta incriminată inculpatului Muntean Ruslan, din art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, în art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, menționând că conform rechizitoriului valoarea bunurilor pe care le transporta inculpatul Muntean Ruslan peste frontieră este de 527726,30 lei, și astfel potrivit noii legi nu mai constituie proporții deosebit de mari pentru ca fapta să fie încadrată în baza art. 248 alin. (5) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că deși instanța de apel a efectuat această recalificare ținând cont de noile modificări în legislație, mai favorabile inculpatului, aceasta a omis faptul că inculpatului Muntean Ruslan, potrivit rechizitoriului (f.d. 139-140, vol. I), și în fapta constatată de prima instanță și instanța de apel este indicată valoarea bunurilor trecute prin contrabandă peste frontiera vamală a Republicii Moldova în sumă de **527726,30 lei**, iar pentru calificarea faptei în baza art. 27, 248 alin. (1) Cod penal după modificările menționate, e necesar ca valoarea bunurilor trecute prin contrabandă peste frontieră să depășească la momentul comiterii infracțiunii suma de 100 salarii medii pe economie, adică suma **560000 lei**, ce evident că nu se atestă în prezența speță și nu poate fi menținut.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel, după ce a verificat dacă prima instanță corect a constatat că prin probele administrate și cercetate în ședința de judecată se demonstrează vinovăția inculpatului Muntean Ruslan, în temeiul art. 10 alin. (1) Cod penal, urma să dea o calificare juridică corespunzătoare acțiunilor inculpatului Muntean Ruslan, verificând dacă fapta inculpatului Muntean Ruslan urmează a fi calificată în baza prevederilor Codului penal sau a celui Contravențional, or dispozițiile art. 113 alin. (1) Cod penal, stipulează expres că: *„se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală”*.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 60-63, vol. II), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art.101, 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză și s-a expus superficial, fără o argumentare cuvenită asupra motivului invocat în apel de procuror (f.d. 241-245, vol. I), și anume că: *„Poziția inculpatului Straista Denis, precum că nu cunoștea nimic despre telefoanele mobile depistate ca rezultat al efectuării controlului vamal este nemotivată, or nu putea ca șoferul automobilului să nu cunoască despre bunurile aflate la el în automobil în spațiul roții de rezervă*

[...], iar telefoanele transportate după mărimea lor și modul care erau împachetate trebuiau să trezească suspiciuni șoferului”, și nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele cauzei, fără a evalua și a exclude în totalitate divergențele din probele administrate la faza de urmărirea penală și cercetate în prima instanță, verificate în ședința instanței de apel.

În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de menținere a sentinței de achitare a inculpatului Straista Denis de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, printr-o motivare superficială, fără a clarifica circumstanțele expuse supra, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel recursul declarat de procuror urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel și sub acest aspect.

Mai mult, analizând conținutul deciziei instanței de apel, atât partea introductivă, cea discriptivă cât și dispozitivul (f.d. 48-67, vol. II) se atestă că contrar prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, în decizia instanței de apel s-a strecurat o eroare, or instanța de apel în textul deciziei indică: „*judecătoria Hîncești, sediul Central din 21.03.2018*”, pe când, conform materialelor cauzei (f.d. 222-236, vol. I), rezultă că sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central atacată în speță, a fost pronunțată la **01.03.2018**.

6. Prin urmare, având în vedere cele menționate supra și că în speță sunt incidente temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, sub aspectul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, eroare ce nu poate fi corectată de instanța de recurs ordinar, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, totodată, pentru a asigura părților dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO și asigurarea în speță a dreptului la apărare a inculpaților, urmează a fi casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel, or erorile admise de instanța de apel nu pot fi corectate de instanța de recurs ordinar, având în vedere că conform art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, „*recursul se judecă fără citarea părților la proces*”, iar potrivit jurisprudenței CtEDO, care în cauza Adrian Constantin împotriva României (cererea nr. 21175/03) din 12 aprilie 2011, a constatat încălcarea art. 6 §3 lit. a), b) coroborat cu art. 6§1 a aceluiași articol, menționând în pct. 22, că în speță, instanța de recurs a schimbat încadrarea juridică a faptelor doar în timpul deliberării, deci după închiderea dezbaterilor, ce, în mod evident era prea târziu pentru exercitarea dreptului la apărare, fără a fi pusă în discuție în fața participanților la proces recalificarea acțiunilor inculpatului.

7. Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare

și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate și probele anexate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, în cauza penală privindu-i pe **Straista Denis Xxxxx, Muntean Ruslan Xxxx** cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **18 aprilie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor